

„W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH”

Decimus Junius Juvenalis

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

*realizowany przez uczniów, nauczycieli i rodziców
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W ŁASKU*

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

DLA KLAS IV-VI

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa o systemie oświaty z 7 IX 1991r. Wraz z późniejszymi zmianami.
2. Rozporządzenie MENiS z dn.31 I 2002r. W sprawie ramowego statutu publicznych przedszkoli i szkół.
3. Rozporządzenie dotyczące Podstawy Programowej i planów nauczania.
4. Rozporządzenie MEN z dnia 12 VIII 1999r. W sprawie sposobu nauczania.

DOKUMENTY WEWNĘTRZNE

Statut szkoły

Plan rozwoju szkoły wraz z programem wychowawczym

PRZEPISY POZAŚWIATOWE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o Prawach Dziecka. Dziennik Ustaw z 1991r. nr 120 poz.526
3. Ustawa z dnia 26 X 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Ustawa z dnia 19 VIII 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego.
5. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 IV 1997r.

W oparciu o wyniki badań ankietowych uczniów, rodziców i nauczycieli wyróżniono pozytywne cechy pracy szkoły i problemy, na które należy zwrócić uwagę w dalszej pracy wychowawczej:

Pozytywne cechy pracy szkoły:

- w szkole uczniowie czują się bezpiecznie,
- przestrzegane są prawa i obowiązki ucznia,
- wszyscy nauczyciele służą pomocą uczniom,
- szkoła organizuje zajęcia pozalekcyjne,
- w szkole podejmuje się tematy trudne,

- szkoła realizuje zaplanowane działania wychowawcze poprzez program wychowawczy.

Należy zwrócić uwagę na:

- wyeliminowanie wulgaryzmów słownych,
- wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych tak, aby większy odsetek uczniów korzystał z tej formy pracy szkoły,
- pedagogizacja rodziców,
- poszerzenie oferty szkoleń i wewnątrzszkolnego doskonalenia w zakresie zapobiegania zjawiskom patologicznym,
- szukanie metod wyciszania uczniów agresywnych i nadpobudliwych,
- przeciwdziałanie drobnym kradzieżom wśród uczniów.

Cel nadrzędny programu:

Promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień.

Cele operacyjne:

- ułatwienie nabywania umiejętności dbania o własne zdrowie,
- pokazanie perspektyw zdrowego życia,
- wskazanie sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
- pokazanie różnych dróg osiągnięcia satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz palenia tytoniu,
- dostarczenie informacji o substancjach uzależniających oraz o zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu,
- uczenie zachowań asertywnych,
- uczenie wyrażania uczuć i radzenia sobie z wszelkimi emocjami,
- uczenie szacunku dla siebie i innych,
- ułatwienie uczniom poznania siebie, wzrost akceptacji i zadowolenia z siebie,
- wspieranie uczniów w poszukiwaniu wartości,
- stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu,
- stworzenie poczucia bezpieczeństwa w grupie,
- oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Przewidywane efekty:

Uczeń:

- umie dbać o własne zdrowie i współpracować z dorosłymi w tym zakresie,
- rozpoznaje zagrożenia i umie reagować na nie,
- rozróżnia czynniki wpływające pozytywnie i negatywnie na zdrowie i rozwój,
- właściwie organizuje czas nauki w domu i czas odpoczynku,
- umie krytycznie podejść do oferty mediów i dokonać właściwego wyboru w korzystaniu ze środków medialnych,
- umie zachować się empatycznie w stosunku do innych,
- dostrzega potrzeby własne i innych ludzi,
- jest asertywny,
- zna swoje wady i zalety.

OBSZARY DZIAŁANIA

OBSZAR DZIAŁANIA	DZIEDZINA	ZADANIA	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN	UWAGI
I. PROMOWANIE ZDROWIA WŚRÓD UCZNIÓW	<i>1. DOSTARCZENIE UCZNIOM I RODZICOM WIEDZY NA TEMAT RÓŻNYCH ASPEKTÓW ZDROWIA.</i>	w bibliotece szkolnej kąćka literatury utworzenie i czasopism propagujących wiedzę o zdrowiu,	Bibliotekarz	W ciągu trwania całego cyklu	
		organizowanie wśród uczniów konkursów wiedzy i konkursów plastycznych o tematyce zdrowotnej,	Nauczyciel plastyki, nauczania zintegrowanego	2004/05	
		zorganizowanie apeli poświęconych tematyce zdrowotnej,	Nauczyciel przyrody	W ciągu trwania całego cyklu	
		prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych promowaniu wśród uczniów zdrowego stylu życia,	Wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
		udział uczniów w spektaklach profilaktycznych zaproponowanych przez odpowiednie instytucje, stowarzyszenia, grupy aktorskie,	Dyrektor szkoły	2002/03 04/05	
		zorganizowanie spotkania z pielęgniarką szkolną,	Dyrektor i pielęgniarka	W ciągu trwania całego cyklu	

	opracowanie z uczniami zasad bezpiecznego przebywania w szkole,	Opiekun Samorządu Uczniowskiego	W ciągu trwania całego cyklu	
	zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego i bezpieczeństwa na drodze, spotkanie z dzielnicowym,	Policjant	Corocznie	
	praktyczna nauka ewakuacji z budynku szkoły w razie zagrożenia,	Dyrektor szkoły i nauczyciel techniki	2x w ciągu roku	
	zapoznanie z podstawowymi sposobami udzielania pierwszej pomocy,	Pielegniarka, nauczyciel wf, PCK	2003/04 05/06	
	zapoznanie uczniów z zasadami postępowania w przypadku znalezienia niewypałów i niewybuchów,	Policjant, wychowawcy, nauczyciel prowadzący ścieżki edukacyjne	W ciągu trwania całego cyklu	
	ukazywanie skutków nieodpowiedzialnej zabawy materiałami pirotechnicznymi (petardy, sztuczne ognie i inne).	Wychowawcy, policjant, ścieżki	W ciągu trwania całego cyklu	
2. MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO DBAŁOŚCI O HIGIENĘ OSOBISTĄ	zorganizowanie cyklu godzin wychowawczych poświęconych higienie osobistej ucznia (higiena ciała, jamy ustnej, odzieży, obuwia, higiena okresu dojrzewania, higiena miejsca pracy i wypoczynku),	Wychowawcy, nauczyciel przyrody, nauczyciel nauczania zintegrowanego, dentysta	Co roku	
	przeprowadzenie w klasach pogadanek poświęconych chorobom „brudnych rąk” i profilaktyce chorób zakaźnych,	Pielegniarka, wychowawcy, nauczyciel przyrody	Co roku	

		częste informowanie rodziców w czasie zebrań i indywidualnych rozmów o stanie czystości uczniów.	Dyrektor szkoły, wychowawcy	Zebranie z rodzicami	
3. PROMOWANIE WŚRÓD UCZNIÓW RACJONALNEGO ODŻYWIANIA		zorganizowanie konkursów dotyczących właściwego odżywiania,	Wychowawcy, nauczyciel przyrody	1 konkurs w ciągu roku	
		zorganizowanie pokazu żywieniowego podczas lekcji techniki „Surówki i sałatki w roli głównej na naszym stole”,	Nauczyciel techniki	X- co roku	
		zorganizowanie w klasach „kącika śniadaniowego” służącego do konsumpcji śniadań w szkole.	Wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
4. DZIAŁANIA STYMULUJĄCE WŁAŚCIWY ROZWÓJ FIZYCZNY UCZNIÓW, KONDYCJĘ I POPRAWNĄ POSTAWĘ		organizowanie zajęć sportowych pozalekcyjnych (piłka nożna, tenis stołowy, basen) oraz dyskotek,	Nauczyciel wf, nauczyciel prowadzący świetlicę, opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
		organizowanie szkolnych imprez sportowych (Dzień Sportu, Dzień Dziecka),	Wychowawcy, Dyrektor szkoły	II, VI- każdego roku	
		organizowanie wycieczek autokarowych, wycieczek pieszych, lekcji w terenie,	Wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
		zapewnienie uczniom aktywnego udziału w różnego typu zawodach sportowych na różnych szczeblach,	Nauczyciel wf	W ciągu trwania całego cyklu	

		pogadanki w klasach na temat aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu.	Wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
	<i>5. SZERZENIE WIEDZY NA TEMAT WPŁYWU ŚRODOWISKA NA ZDROWIE I ŻYCIE CZŁOWIEKA</i>	udział uczniów w akcjach Sprzątania Świata,	Wychowawcy	IX, IV każdego roku	
		zorganizowanie konkursu plastycznego i wiedzy o tematyce ekologicznej,	Nauczyciel plastyki	IV każdego roku	
		udział uczniów w akcji zbiórki i segregacji surowców wtórnych,	Opiekun Samorządu Uczniowskiego, Dyrektor szkoły	W ciągu trwania całego cyklu	
		sporządzenie katalogu sposobów oszczędzania wody w gospodarstwie domowym.	Nauczyciel przyrody, wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
II. KSZTAŁTOWANIE „ZDROWEJ OSOBOWOŚCI” UCZNI	<i>1. KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEGO STOSUNKU DO WŁASNYCH POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH EMOCJI</i>	omówienie sposobów radzenia sobie z wszelkimi niepokojami,	Logopeda, psycholog, pedagog, wychowawcy	Na bieżąco	
		Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych rozpoznawaniu własnych mocnych i słabych stron, zalet i wad,	Wychowawcy	IX każdego roku	
		Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych autoprezentacji, rozmowy na temat własnych zainteresowań,	Wychowawcy, nauczyciel języka polskiego	Każda lekcja	

		zorganizowanie spotkania z pracownikiem poradni na temat: „Jak radzić sobie ze stresem?”,	Psycholog-Sławomir Kuza	Rok szkolny 2003/04	
		stworzenie w klasach skrzynki pytań i propozycji uczniowski,	Wychowawcy	Początek roku szkolnego	
		przeprowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących agresji, tolerancji,	Pedagog, wychowawcy	W miarę potrzeb	
		rozmowy z uczniami, którzy używają wulgaryzmów i nie przestrzegają podstawowych zasad współżycia,	Wychowawcy	Na bieżąco	
		organizowanie na lekcjach dyskusji na różne tematy i zapoznanie uczniów z zasadami kulturalnego prezentowania swojego stanowiska.	Nauczyciel j. polskiego, historii, wychowawcy	W ciągu trwania całego cyklu	
	2.ROZWIJANIE U UCZNIÓW ASERTYWNOŚCI	uświadamianie uczniom konieczności kształtowania w sobie postaw asertywnych,	Nauczyciele, rodzice	Na bieżąco	
		prezentowanie postaw asertywnych,		Na bieżąco	

		ćwiczenie asertywności poprzez odgrywanie scenek sytuacyjnych w czasie godzin wychowawczych.	Nauczyciele	Na bieżąco	
	<i>3. BUDZENIE PRAGNIENIA NAŚLADOWANIA POZYTYWNYCH CECH AUTORYTETÓW</i>	wspieranie uczniów w poszukiwaniu wartości poprzez prezentowanie wizerunków ludzi wielkich, zasłużonych, wskazywanie ich dokonań, cech godnych naśladowania, spotkanie z ciekawymi ludźmi,	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice, katecheta		
		uczenie odpowiedzialności za siebie i innych poprzez powierzanie różnorodnych zadań w klasie i w szkole,	Wychowawcy klas, opiekun Samorządu Uczniowskiego	W ciągu trwania całego cyklu	
		ukazywanie sensu praw i obowiązków, zasad i reguł, nakazów i zakazów obowiązujących w życiu społecznym poprzez prezentowanie odpowiednich przykładów, analizę konsekwencji ich łamania.	Wychowawcy, rodzice	W ciągu trwania całego cyklu	
III.	PROFILAKTYKA	1. ZAPOZNANIE RODZICÓW Z PODSTAWOWYMI WIADOMOŚCIAMI DOTYCZĄCYMI UZALEŻNIEŃ GROŻĄCYCH ICH DZIECIOM	popularyzacja wiedzy dotyczącej uzależnień czyhających na dzieci,	Wychowawcy, nauczyciel zajęć- III Elementarz	W ciągu trwania całego cyklu
		przygotowanie pogadanki z rodzicami na zebranie klasowe, nt. zagrożeń, uzależnień,	Wychowawcy	1 zebranie w ciągu roku	

	uświadomienie konieczności wczesnego zapobiegania trudnym sytuacjom na płaszczyźnie dziecko- rodzic,	Wychowawcy	W razie potrzeby	
	organizacja prelekcji dla rodziców na temat agresji i zapobiegania uzależnieniom od alkoholu i używek.	Wychowawcy, nauczyciel prowadzący program-III Elementarz, psycholog, PAA	1 zebranie w ciągu roku	
2. ZAPOZNANIE UCZNIÓW Z RODZAJAMI UZALEŻNIEŃ I ICH SKUTKAMI	zapoznanie uczniów ze wszystkimi rodzajami uzależnień- filmy, pogadanki, artykuły,	Wychowawcy, rodzice	1x w ciągu roku	
	przeprowadzenie dyskusji w klasach na powyższe tematy w czasie godzin wychowawczych,	Wychowawcy		
	spotkanie z lekarzem lub pielęgniarką, lub pracownikiem poradni poświęcone skutkom uzależnień,	Dyrektor szkoły		
	realizacja programu profilaktycznego pt. „Elementarz III-czyli program siedmiu kroków ” przez uczniów klasy szóstej.	Nauczyciel prowadzący program-III Elementarz		
3.ZAPOZNANIE NAUCZYCIELI Z PODSTAWOWYMI WIADOMOŚCIAMI DOTYCZĄCYMI UZALEŻNIEŃ	udział nauczycieli w konferencjach i szkoleniach metodycznych dotyczących zagrożeń uczniów,	Nauczyciele		
	przygotowanie szkoleniowych rad pedagogicznych na temat agresji, oraz nadużywania i używania alkoholu i używek,	Dyrektor szkoły		

	<i>GROŻĄCYCH UCZNIOM</i>	przeprowadzenie lekcji koleżeńskich na godzinach wychowawczych dotyczących profilaktyki uzależnień,	Wychowawcy		
		tworzenie biblioteczek nauczycielskiej zawierającej: scenariusze lekcji na godzinę wychowawczą dotyczące promocji zdrowia wśród uczniów, kształtowania „zdrowej osobowości” ucznia, oraz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania agresji.	Bibliotekarz, nauczyciele		
	4. WYRABIANIE WŁAŚCIWYCH NA WYKÓW DOTYCZĄCYCH SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU	częste dyskusje na temat form spędzania wolnego czasu,	Wychowawcy klas		
		propagowanie wśród uczniów czytelnictwa (konkurs czytelniczy),	Bibliotekarz, nauczyciel j. polskiego	XII, V	
		organizowanie wyjazdów do kina, na spektakle teatralne, do muzeum,	Wychowawcy klas	W ciągu trwania całego cyklu	
		organizowanie rajdów i wycieczek krajoznawczych,	Wychowawcy klas	W ciągu trwania całego cyklu	
		częste organizowanie rozrywek sportowych na terenie szkoły,	Nauczyciel wf		
		organizowanie imprez szkolnych z udziałem uczniów, rodziców i nauczycieli,	Dyrektor szkoły, wychowawcy		

		organizowanie zajęć pozalekcyjnych-kółek zainteresowania.	Nauczyciel prowadzący zajęcia		
5. KSZTAŁTOWANIE U UCZNIÓW UMIEJĘTNOŚCI SEGREGOWANIA I KRYTYCZNEGO ODBIORU PRZEKAZU MEDIALNEGO		popularyzacja filmów, programów telewizyjnych, programów radiowych prezentujących pozytywne wartości,	Wychowawcy klas, katecheta		
		prezentowanie wybranych przez uczniów książek, programów telewizyjnych, artykułów prasowych-eksponowanie pozytywnych wartości wytworów kultury oraz działania, osobowości i poglądów bohaterów,	Wychowawcy klas, katecheta, informatyk		
		pogadanka na temat fizycznych i psychicznych konsekwencji uzależnienia od telewizora, komputera,	Wychowawcy, informatyk, nauczyciel j. polskiego		
		stosowanie na zajęciach lekcyjnych aktywizujących metod i form realizacji celów kształcenia, rozwijających u uczniów twórcze postawy (przeżywanie, samodzielne myślenie, kreatywność).	Wszyscy nauczyciele		
6. POZNANIE ŚRODOWISKA RODZINNEGO UCZNIÓW		współpraca szkoły z ośrodkiem pomocy społecznej celem udzielenia pomocy materialnej uczniom z rodzin najuboższych,	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas		

		zorganizowanie wystawy prac plastycznych: Szkoła bez agresji i przemocy.	Nauczyciel plastyki, wychowawcy		
7. OTOCZENIE OPIEKĄ UCZNIÓW, U KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ ZACHOWANIA RYZYKOWNE		indywidualne rozmowy wychowawców i nauczycieli z uczniami,	Wszyscy nauczyciele	W ciągu trwania całego cyklu	
		spotkania z rodzicami uczniów mających problemy, organizowanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom z trudnościami dydaktycznymi.	Wychowawcy, pracownicy PPP		
8. ZAPOBIEGANIE ZJAWISKU WAGAROWANIA		zapoznanie uczniów z karami za wagarowanie,	Wychowawcy		
		profilaktyczne rozmowy z rodzicami na temat skutków wagarowania,	Wychowawcy, Dyrektor szkoły		
		stworzenie grup pomocy koleżeńskiej w nauce uczniom mającym trudności,	Nauczyciele przedmiotów		
		oficjalne nagradzanie tych uczniów, którzy nie opuszczają zajęć lekcyjnych,	Dyrektor szkoły, wychowawcy		

		w trosce o bezpieczeństwo uczniów zorganizowanie ciekawych form spędzania Dnia Wagarowicza.	Wychowawcy klas	III	
--	--	---	-----------------	-----	--

Ewaluacja działań profilaktycznych

Obiektem ewaluacji jest zestaw działań profilaktycznych zrealizowanych przez szkołę. Celem jest znalezienie odpowiedzi na pytanie, czy w efekcie podejmowanych przez szkołę działań uległy osłabieniu czynniki wpływające na występowanie zachowań ryzykownych oraz czy nastąpiło wzmocnienie czynników chroniących przed tymi zachowaniami?

Pozyskiwanie informacji niezbędnych do ewaluacji:

- bezpośrednia rozmowa z uczniami i rodzicami,
- wnikliwa obserwacja uczniów –prowadzenie dokumentacji na ten temat przez wychowawcę klas,
- wymiana uwag, spostrzeżeń oraz własnych doświadczeń w zakresie działań profilaktycznych między wychowawcami klas ,
- analiza dokumentów szkolnych ,
- ankiety przeprowadzane wśród rodziców i uczniów,
- analiza wytworów uczniów,
- informacje zwrotne.

Prowadzona ewaluacja będzie miała charakter zarówno kształtujący, jak i sumujący.

Informacje na temat efektywności podejmowanych konkretnych działań będą zbierane w trakcie ich wdrażania. Okresowe podsumowanie efektywności działań profilaktycznych będzie się dokonywać na planowanych posiedzeniach Rady Pedagogicznej. Efektem tego podsumowania będzie raport zawierający : wyniki, wnioski i zalecenia.